

**БЕЗБЕДНОСТ У УСТАНОВАМА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
- ОБАВЕЗЕ И ПРЕВЕНЦИЈА -**

Септембар 2014.

Љиљана Рељић, просветни саветник
ШКОЛСКА УПРАВА ВАЉЕВО

- **ЗАКОНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ:**

  - Устав Републике Србије

- **Закон о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС”, број 72/09, 52/2011, 55/2013)**

  - Закон о основном образовању и васпитању, (“Службени гласник РС”, 55/2013)**

  - Закон о средњем образовању и васпитању, (“Службени гласник РС”, 55/2013)**

- **Закон о забрани дискриминације**

  - Кривични законик**

  - Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица**

  - Законик о кривичном поступку**

  - Закон о прекршајима**

  - Породични закон**

  - Закон о општем управном поступку**

ЗАКОН О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА (“СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БРОЈ 72/09, 52/2011, 55/2013)

- **Одговорност установе за безбедност деце и ученика**

- Члан 42.

- Установа је дужна да пропише мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика за време боравка у установи и свих активности које организује установа

Члан 43. Правила понашања у установи

Члан 44. Забрана дискриминације

Члан 45. Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 103. Права детета и ученика: 4) заштита од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

Члан. 114. Васпитно –дисциплински поступак

Члан 115. Васпитне и васпитно – дисциплинске мере

ПРАВИЛНИК О ПРОТОКОЛУ ПОСТУПАЊА УСТАНОВИ У ОДГОВОРУ НА НАСИЉЕ, ЗЛОСТАВЉАЊЕ И ЗАНЕМАРИВАЊЕ

(“СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС” 30/2010)

- Циљеви превентивних активности
- Права, обавезе и одговорности свих у установи у превенцији насиља, злостављања и занемаривања
- Програм заштите: процедура доношења, садржај
- Тим за заштиту: састав, задаци
- Интервентне активности:
  - -разврставање насиља, злостављања и занемаривања по облицима и нивоима
  - - поступање/интервенције по нивоима
  - - редослед поступања
- Документација и извештавање

○ ЗАХТЕВИ

- Превенција насиља
- Превенција дискриминације
- Инклузивна политика
- Подршка деци са инвалидитетом, тешкоћама и из сиромаштва,
- Појачана партиципација ученика и родитеља
- Мотивација
- Активно учење
- Формативно оцењивање
- Стандарди
- НАСТАВНИЧКЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ОБАВЕЗЕ УСТАНОВА

- **Тим за заштиту од насиља** -није само формалност него ослонац свима у школи,обавезно је укључен када се догоди 2. и 3.ниво насиља
- **План заштите од насиља,злостављања и занемаривања** – конкретан,јасан са дефинисаним улогама одговорностима и задужењима,заснован на актуелној анализи стања , капацитета и ресурса
- **Извештај** (садржи компоненту вредновања и самовредновања (не формални))
- **Праћење и евидентирање** (случајева НЗЗ другог и трећег нивоа као и праћење остваривања конкретних планова заштите другог и трећег нивоа
- **Реаговање** у ситуацијама насиља - не сме да се одлаже.
- **Информисање ШУ о ситуацијама 3.нивоа насиља (рок 24 сата)**
- **Развијање компетенција наставника за рад у овој области-**планирање стручног усавршавања у складу са потребама

- На видним местима у установи поставити листу са именима чланова Тима (хол, испред свлачионица, на спратовима - у складу са простором).
- На првом или посебном **родитељском састанку** упознати родитеље о активностима усмереним на превенцију насиља и начинима реаговања установе у ситуацији насиља, посебно упознати родитеље са постојањем Тима за заштиту деце од насиља и његовом улогом
- Организовати **активности за ученике** које ће јачати тимски дух, упознавање и разумевање између ученика – на нивоу одељења, разреда, у сарадњи са ђачким парламентом / вршњачким тимовима на нивоу школе.
- Активирати **секције и ваннаставне активности** – настојати да се укључе сви ученици, формирати секције и према интересовањима ученика

ПРАВИЛА ШКОЛСКОГ ЖИВОТА И РАДА

- **ДУЖНОСТИ УЧЕНИКА**
- **ОДНОСИ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА**
- **ОБАВЕЗЕ ДЕЖУРНИХ УЧЕНИКА**
- **ДУЖНОСТИ УЧЕНИКА РЕДАРА**

- **ДУЖНОСТИ НАСТАВНИКА И ОСТАЛИХ ЗАПОСЛЕНИХ**
- **ДУЖНОСТИ ДЕЖУРНИХ НАСТАВНИКА**
- **ДУЖНОСТИ ОДЕЉЕНСКИХ СТАРЕШИНА**
- **ДУЖНОСТИ ПОМОЋНО-ТЕХНИЧКИХ РАДНИКА**

- **ДУЖНОСТИ РОДИТЕЉА, СТАРАТЕЉА УЧЕНИКА И ДРУГИХ СТРАНАКА**

АСПЕКТИ ПОЗИТИВНОГ ЕТОСА

- право ученика на приступ информацијама (посебно онима које се тичу њих лично)
- заједнички договорен и свима познат развојни план школе, имиџ школе
- договор и заједничка брига о простору у школи и ван ње
- договор о правилима понашања ученика и наставника
- доследно и обзирно награђивање и кажњавање ученика
- јасан негативан став свих у школи према насиљу, упознатост са различитим облицима испољавања насиља
- принципијелна и унапред позната стратегија реаговања у случају насиља (како одраслих тако и деце)
- укључивање родитеља у ненасилни етос школе
- развијање социјалних вештина путем моделовања и позитивног поткрепљивања понашања

АКТИВНОСТИ ШКОЛСКЕ УПРАВЕ У ПРАЋЕЊУ И ПОДРШЦИ БЕЗБЕДНОСТИ

- Систематско праћење од новембра 2007
- Инструктивно-саветодавни рад са установама
- Анализа извештаја о остваривању програма заштите
- Спољашње вредновање квалитета рада установа у области ЕТОС
- Подршка и праћење остваривања пројекта “Безбедно детињство – развој безбедносне културе”
- Подршка и праћење програма “Школа без насиља”
- Обука “Реаговање у кризним интервенцијама” Ваљево, новембар 2012.

**ЈЕДИНИЦА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ НАСИЉА У
МПНТР - СОС ТЕЛЕФОН ЗА ПРИЈАВУ НАСИЉА
0800-200-201**

- **Извештавање установа о трећем нивоу насиља**
- Установа
- Врста насиља
- (по правилнику: физичко, социјално...)
- Учесници
- (деца, узраст, одрасли-деца... група...)
- Предузети кораци
- (најкраће: ко је информисан; ко је укључен у решавање ситуације; уколико има информација каква је сада ситуација)
- навести сажето оно што је битно

*”КРИЗА ЈЕ СУВИШЕ ДРАГОЦЕНА ДА БИСМО
МОГЛИ ПРИУШТИТИ СЕБИ ДА НИШТА НЕ
НАУЧИМО ИЗ ЊЕ”*

○ ХВАЛА НА ПАЖЊИ !

